

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 21CoCsp/17/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121413932
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiána Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:6121413932.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Bibiána Ťažiarová a sudkýň: JUDr. Zlatica Javorová a JUDr. Monika Vozárová, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35 724 803, so sídlom Prievozská 2, Bratislava - mestská časť Ružinov, zastúpeného spoločnosťou: Remedium Legal, s.r.o., IČO: 53 255 739, so sídlom Prievozská 2, Bratislava - mestská časť Ružinov, proti žalovanému: A. B., nar. X.X.XXXX, bytom C. XXX/XX, A., zastúpeného spoločnosťou: JUDr. Peter Vachan, advokát s.r.o., so sídlom Pavla Mudroňa 1191/5, Žilina, o zaplatenie 3.404,56 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. PN-20Csp/55/2021-283 zo dňa 14. marca 2024, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žalovanému **p r i z n á v a** voči žalobcovi nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. výrokom žalobu zamietol, II. výrokom priznal žalovanému voči žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Rozsudok súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 9, § 39, § 565 zákona č. 40/164 Zb. Občiansky zákonník v znení k 14.11.2017 (ďalej aj „Občiansky zákonník“), § 2 písm. a), písm. b) bod 7 zákona č. 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 9 ods. 2 písm. d), e), g) až i), l), p), § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného k 14.11.2017, § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom k 12.10.2020, s poukazom aj na procesné ust. § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

3. Okresný súd vychádzal zo skutkových zistení, že návrh žalovaného na uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere za účelom poskytnutia spotrebiteľského úveru zo strany pôvodného veriteľa vo výške 4.000,- eur, s úrokovou sadzbou vo výške 10,90 % ročne - po poskytnutí zľavy vo výške 9,40 %, s výškou splátky 60,20 eur, počte splátok 96 je nedatovaný, jeho súčasťou bol predbežný splátkový kalendár, z ktorého vyplynula aj celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť vo výške 5.778,19 eur. Návrh bol zaslaný pôvodnému veriteľovi elektronickými prostriedkami, pričom žalovaný bol poučený o tom, že ide o uzavretie zmluvy na diaľku s tým, že návrh zmluvy môže banka prijať alebo odmietnuť do 28.11.2017. Z potvrdenia o uzatvorení zmluvy zo dňa 14.11.2017 vyhotoveného pôvodným veriteľom a adresovaného žalovanému vyplýva, že pôvodný veriteľ návrh na uzavretie zmluvy

akceptoval za podmienok: výška úveru 4.000,- eur, s úrokovou sadzbou vo výške 10,90 % ročne - po poskytnutí zľavy vo výške 9,40 %, s výškou splátky 59,74 eur, počtom splátok 96, celková čiastka spojená s úverom: 5.733,01 eur. Listom zo dňa 30.1.2020 veriteľ vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy vo výške 927,46 eur. Výzva bola zaslaná na adresu žalovaného doporučené prostredníctvom Slovenská pošta, a.s., keď žalovaný si zásielku neprevzal v odbernej lehote. Listom zo dňa 30.3.2020 veriteľ oznámil žalovanému, že v zmysle bodu 8.1 písm. a) Produktových podmienok pre hypotekárne a plátkové úvery banka ku dňu 2.3.2020 vyhlásil mimoriadnu splatnosť pohľadávky. Predmetný list bol zaslaný žalovanému doporučené prostredníctvom Slovenská pošta, a.s., žalovaný si zásielku v odbernej lehote neprevzal. Listom zo dňa 4.5.2020 veriteľ oznámil žalovanému, že je v omeškaní so splácaním viac ako 3 mesiace, výška splatnej a nezaplátenej pohľadávky predstavuje sumu 4.351,34 eur. Zároveň žalovaného upozornil, že ak dlžnú sumu neuhradí, banka je oprávnená pohľadávku postúpiť tretej osobe. Predmetný list bol zaslaný žalovanému doporučené prostredníctvom Slovenská pošta, a.s., žalovaný si zásielku v odbernej lehote neprevzal. Dňa 12.10.2020 došlo k uzatvoreniu zmluvy o postúpení pohľadávok medzi veriteľom a žalobcom, predmetom ktorej mala byť aj pohľadávka postupcu (veriteľa) voči žalovanému. Podľa bodu 8.1 Produktových obchodných podmienok pre hypotekárne a splátkové úvery D. D., E. účinných k 1.1.2015, za prípad porušenia sa považuje: a) omeškanie Dlžníka so splácaním Pohľadávky Banky o viac ako 3 mesiace, b) nedoplnenie dostatočného Zabezpečenia v určenej lehote, ak došlo k zhoršeniu alebo zániku Zabezpečenia, c) nepreukázanie splnenia účelu Úveru, d) Banka sa hodnoverným spôsobom dozvie o návrhu na vyhlásenie konkurzu na majetok Dlžníka alebo Garanta, o návrhu na povolenie reštrukturalizácie Dlžníka alebo Garanta, alebo bol podaný návrh na začatie súdneho výkonu rozhodnutia alebo exekučného konania alebo dobrovoľnej dražby na majetok Dlžníka alebo Garanta, alebo Dlžník alebo Garant vstúpil do likvidácie, e) ak nie je splácaná iná pohľadávka Banky, ktorá bola zabezpečená rovnakým Zabezpečením ako Pohľadávka Banky, f) omeškanie Dlžníka so splácaním záväzkov voči iným veriteľom v rozsahu, keď sa dá predpokladať, že došlo k takému zhoršeniu Bonity Dlžníka, že splácanie Pohľadávky Banky je ohrozené, g) podstatné alebo opakované porušenie povinnosti Dlžníka z Úverovej zmluvy alebo Garanta zo Zabezpečovacej zmluvy, alebo h) ukončenie štúdia na vysokej škole, s výnimkou riadneho ukončenia štúdia, ak sa Úver poskytol študentovi vysokej školy. Ak nastane niektorý z uvedených Prípadov porušenia Banka môže: a) vyhlásiť mimoriadnu splatnosť Pohľadávky Banky a požadovať splatenie Pohľadávky Banky v lehote, ktorú Banka oznámi v Oznámení o mimoriadnej splatnosti, b) vypovedať Úverovú zmluvu, alebo c) odstúpiť od Úverovej zmluvy s okamžitou účinnosťou. Podľa bodu 6.3 Všeobecných obchodných podmienok D. D., E., účinných k 1.1.2015, písomnosť doručovaná poštou je doručená nasledujúci deň po odoslaní, v cudzine siedmy deň po jej odoslaní, a to aj keď Klient zmarí doručenie zásielky alebo sa o doručení zásielky nedozvedel. Banka zasiela písomnosti spravidla vo forme obyčajnej listovej zásielky.

4. Vecne okresný súd uzavrel, že viazaný právnym názorom (poskytnutý úver je potrebné považovať za bezúročný a bezpoplatkový s poukazom na ustanovenie § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch), zameral sa na dokazovanie na splnenie podmienok vyhlásenia mimoriadnej splatnosti. Oprávnenie veriteľa jednostranným právnym úkonom vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru vyplýva z ustanovenia bodu 8.1. Produktových obchodných podmienok pre hypotekárne a splátkové úvery. Medzi stranami nebolo sporné, že žalovaný sa dostal do omeškania s platením splátok po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, ktorá skutočnosť je preukázaná výpisom z úveru. Mal za preukázané, že pôvodný veriteľ (banka) listom zo dňa 30.1.2020 vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 927,46 eur do 15 dní od doručenia výzvy, pričom išlo o výzvu veriteľa v zmysle ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka, ktorá však podľa údajov prepravcu zásielky, ktorej obsahom mala byť predmetná výzva, nebola doručená žalovanému do vlastných rúk, a po márnom pokuse doručenia do vlastných rúk predmetnú zásielku prepravca uložil na pošte v zmysle poštových podmienok spoločnosti Slovenská pošta, a.s. Režim doručovania hmotnoprávných úkonov sa spravuje ustanovením § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka, (tzv. teória dôjdenia) - pri hmotnoprávných úkonoch sa nevyžaduje skutočné doručenie a prevzatie písomnosti zachytávajúcej právny úkon). Účinnosť adresovaných jednostranných hmotnoprávných úkonov v režime Občianskeho zákonníka, resp. celkovo v oblasti súkromného práva predpokladá, že prejav vôle dôjde, resp. je doručený adresátovi, t.j. že sa dostane do sféry jeho dispozície - už týmto okamihom začína právny úkon pôsobiť voči druhej zmluvnej strane. Slovné spojenie dostane do jeho dispozície sféry nemožno vykladať v zmysle procesnoprávných predpisov. Je ním potrebné rozumieť objektívnu možnosť neprítomnej osoby zoznámiť sa s jej adresovaným právnym úkonom. Právna teória i súdna prax takou možnosťou chápe nielen samotné prevzatie písomného hmotnoprávného úkonu adresátom, ale i také prípady, kedy doručenie listu či telegramu, obsahujúceho prejav vôle, do bydliska alebo sídla adresáta či do jeho poštovej schránky, poprípade i hodením oznámenia do

poštovej schránky o uložení takej zásielky, nadobudol adresát hmotnoprávneho úkonu objektívnu príležitosť zoznámiť sa s obsahom zásielky. Pritom nie je nevyhnutné, aby sa adresát skutočne zoznámil s obsahom hmotnoprávneho úkonu, postačuje, že mal objektívnu možnosť spoznať jeho obsah (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 26 Cdo 268/2011, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 129/2010). Žalobca preukázal, že predmetná výzva, ktorá predchádzala vyhláseniu veriteľa o mimoriadnej splatnosti, sa dostala do dispozičnej sféry žalovaného, avšak neuviedol dátum, kedy sa tak malo stať. Pričom z preloženej obálky (č.l. 55) nie je možné zistiť dátum uloženia zásielky na pošte pre nečitateľnosť pečiatky pošty. V danom prípade žalovaný spochybňoval splnenie podmienok pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti, bolo na žalobcovi, aby svoje tvrdenia o dodržaní zákonných podmienok podložil relevantnými dôkazmi. Z predmetnej obálky je len zrejmé, že k odoslaniu výzvy došlo 3.2.2020 (pondelok), tak je dôvodné predpokladať, že výzva sa dostala do dispozičnej sféry žalovaného najneskôr 6.2.2020, čo je dokonca aj v súlade s fikciou doručenia, ktorú koncipoval veriteľ vo svojich všeobecných podmienkach. Žalovanému doručenie výzvy začala plynúť 15 dňová lehota v zmysle ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka na prípadne dobrovoľné uhradenie dlhu. Zo zmluvy vyplýva, že splatnosť jednotlivých splátok bola dohodnutá k 15. dňu v mesiaci. Ak teda zákonnou podmienkou vyhlásenia mimoriadnej splatnosti je, že k nej má dôjsť po uplynutí 15 dňovej lehoty od doručenia výzvy, avšak zároveň do splatnosti najbližšej splátky v danom prípade do 14.2.2020, berúc do úvahy dátum, kedy bol výzva odoslaná (3.2.2020), po pripočítaní 15 dňovej lehoty je zrejmé, že do splatnosti najbližšej splátky pôvodný veriteľ nespĺnil podmienky stanovené v ustanovení § 53 ods. 9 v spojení s ustanovením § 565 Občianskeho zákonníka. Pôvodný veriteľ mimoriadnu splatnosť vyhlásil až 2.3.2020. Z uvedeného dôvodu nemožno takéto vyhlásenie veriteľa považovať za platné a treba konštatovať, že k mimoriadnej splatnosti dlhu nedošlo. Pre podporu poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 36/2020. Keďže ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. umožňovalo banke právo postúpiť inej osobe (a to aj osobe, ktorá nie je bankou) len splatnú pohľadávku, resp. časť pohľadávky, ktorá je splatná, a v tomto prípade došlo k postúpeniu nesplatennej pohľadávky, išlo o postúpenie v rozpore s uvedeným ustanovením, a teda o absolútne neplatný právny úkon v zmysle ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka. Z uvedeného dôvodu súd žalobu pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie zamietol. O náhrade trov konania rozhodol okresný súd v zmysle § 255 ods. 1 CSP, keď žalovanému ako procesne úspešnému priznal náhradu trov konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

5. Proti rozsudku podal odvolanie žalobca, s návrhom na zmenu vyhovením žalobe a priznaním nároku na náhradu trov odvolacieho konania s poukazom na § 365 ods. 1 písm. b), f), h) CSP. Argumentoval tým, že posúdenie okresného súdu, z ktorého vyplýva, že potom, ako veriteľ po uplynutí trojmesačnej lehoty odo dňa splatnosti splátky, pre ktorú sa úver zospláťuje odošle výzvu podľa ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, počká najmenej 15 dní a medzičasom po odoslaní výzvy v zmysle ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka dôjde k splatnosti ďalšej splátky, tak sa výzva podľa ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka stáva bezpredmetnou a veriteľ od tohto dňa už nie je oprávnený zospláťiť úver napriek nepretržitému omeškaniu dlžníka z dikcie ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka nevyplýva. Z dikcie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je zrejmé, že spotrebiteľ musí byť upozornený na možnosť uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka a zároveň musí byť v nepretržitom trojmesačnom (a dlhšom) omeškaní so splácaním splátok, pričom za splnenia týchto podmienok môže veriteľ v budúcnosti kedykoľvek v prípade, ak sú tie podmienky naďalej zachované a teda ak spotrebiteľ naďalej neplní splátky úveru, za splnenia podmienok podľa § 565 Občianskeho zákonníka do splatnosti ďalšej splátky úveru vyhlásiť mimoriadnu splatnosť v súlade s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Ak sa veriteľ rozhodne neuplatniť toto právo, opätovne mu toto právo vznikne nesplnením ďalšej splátky úveru – pričom táto skutočnosť (nesplnenie ďalšej splátky úveru) nemá na splnenie podmienok podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka žiadny vplyv, a teda je bez právneho významu, že spotrebiteľ je v omeškaní aj štyri a viac mesiacov, nakoľko podmienky podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, t. j. upozornenie na možnosť uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka a trojmesačné omeškanie spotrebiteľa sú naďalej zachované. Poukázal na aktuálnu rozhodovaciu prax najvyššej a vyšších súdnych autorít, ktoré vo vzťahu ku skutočnosti, že právo veriteľa na zospláťenie sa obnovuje pri splatnosti každej splátky, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní tri mesiace, dospeli k rovnakému právnomu názoru (uznesenie NS SR sp. zn. 1Cdo/123/2022, uznesenie Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 10CoCsp/89/2022 uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 17CoCsp/7/2023, uznesenie Krajského súdu v Košiciach so sp. zn. 2CoCsp/33/2023, rozsudok Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 6CoCsp/39/2022). Zo strany veriteľa nedošlo k porušeniu žiadnej zákonnej povinnosti, v dôsledku čoho nemožno súhlasiť so závermi súdu prvej inštancie, ohľadom toho, že by uplatnenie práva podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka malo

byť neplatným právnym úkonom. Ohľadom aktívnej vecnej legitímácie poukázal na to, že postupca dodržal všetky podmienky, ktoré mu ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách ukladá. Žalovaný bol v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a zároveň bolo preukázané, že žalovaný bol postupcom vyzvaný na úhradu omeškaných splátok. V konaní bolo preukázané, že žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve banky v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a teda bolo preukázané, že zo strany postupcu žalobcu nedošlo k porušeniu ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách ani § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalobca úver zosplatnil v súlade so zákonom a platne postúpil splatnú pohľadávku na žalobcu. V konaní je žalobca aktívne vecne legitimovaný, ak okresný súd dospel k opaku, tak vec nesprávne právne posúdil a nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

6. Žalovaný odvolanie nepodal k odvolaniu žalobcu uviedol, že napadnutý rozsudok navrhuje ako vecne správny potvrdiť a priznať mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Z obálky zásielky, prostredníctvom ktorej bola doručovaná výzva, ktorá predchádzala vyhláseniu mimoriadnej splatnosti, nie je možné zistiť dátum uloženia zásielky na pošte pre nečitateľnosť pečiatky pošty a preto s poukazom na ustanovenie § 54 Občianskeho zákonníka nemožno na túto obálku prihliadať ako na hodnoverný dôkaz, keďže nepreukazuje požadované skutočnosti. Žalobca nepreukázal doručenie výzvy, ktorá predchádzala vyhláseniu mimoriadnej splatnosti, preto neboli splnené podmienky pre platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti, a došlo k postúpeniu tzv. živého úveru pred termínom konečnej splatnosti, čo je však v rozpore s ustanovením § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a preto zmluva o postúpení pohľadávky je neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka a postúpenie odporuje zákonu v zmysle § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka a preto žalobca nemá v danom konaní aktívnu vecnú legitímáciu. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5CoCsp/102/2022, v ktorom je odkaz na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/36/2020 (publikované v Zbierke rozhodnutí súdov SR 1/2021 pod č. 4).

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom – zároveň stranou, v ktorej neprospech bol rozsudok vydaný (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, f/, h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, preto postupom podľa § 387 CSP rozsudok súdu prvej inštancie (I. a II. výrok) potvrdil.

8. Predmetom konania na súde prvej inštancie bola pôvodne požiadavka žalobcu na zaplatenie sumy 3.404,56 eur, úroku vo výške 776,33 eur, úrok z omeškania 159,34 eur, úroku z omeškania 5 % ročne zo sumy 3.526,26 eur od 13.10.2020 do 27.01.2021, zo sumy 3.388,56 eur od 28.1.2021 do zaplatenia.

9. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 10CoCSp/45/2022-234 zo dňa 31.3.2023 (prvý v poradí) v napadnutom II. (zamietajúcom) výroku v rozsahu sumy 2.831,54 eur, úroku z omeškania 5 % ročne zo sumy 3.128,94 eur od 13.10.2020 do 27.1.2021, zo sumy 2.991,24 eur od 28.1.2021 do 16.12.2021, zo sumy 2.851,02 eur od 17.12.2021 do 16.2.2022, zo sumy 2.831,54 eur od 17.2.2022 do zaplatenia (aj napadnutý III.) zrušil a v zrušenom rozsahu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Výrok I. (čiastočné zastavenie v sume 165,09 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 140,22 eur od 16.12.2021 do zaplatenia, zo sumy 19,48 eur od 16.2.2022 do zaplatenia 165,09 eur) ako aj výrok II. (zamietnutie nároku nad rozsah sumy 2.831,54 eur, úroku z omeškania 5 % ročne zo sumy 3.128,94 eur od 13.10.2020 do 27.1.2021, zo sumy 2.991,24 eur od 28.1.2021 do 16.12.2021, zo sumy 2.851,02 eur od 17.12.2021 do 16.2.2022, zo sumy 2.831,54 eur od 17.2.2022 do zaplatenia) neboli napadnuté odvolaním, nadobudli právoplatnosť.

10. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeným rozsahom a dôvodmi odvolania žalobcu bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vo veci správne, ak I. výrokom žalobu zamietol (suma 2.831,54 eur, úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 3.128,94 eur od 13.10.2020 do 27.1.2021, zo sumy 2.991,24 eur od 28.1.2021 do 16.12.2021, zo sumy 2.851,02 eur od 17.12.2021 do 16.2.2022, zo sumy 2.831,54 eur od 17.2.2022 do zaplattenia), II. výrokom priznal žalovanému náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

11. Z obsah spisu vyplýva, že návrhom, ktorý nie je datovaný, na uzavretie zmluvy o spotrebiteľskom úvere žalovaný žiadal pôvodného veriteľa o poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 4.000,- eur, s úrokovou sadzbou vo výške 10,90 % ročne - po poskytnutí zľavy vo výške 9,40 %, s výškou splátky 60,20 eur, počtom splátok 96, v celkovej čiastke, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť (podľa predbežného splátkového kalendára) vo výške 5.778,19 eur. Návrh bol zaslaný pôvodnému veriteľovi elektronickými prostriedkami (prostredníctvom interbankingu), pričom žalovaný bol poučený o tom, že ide o uzavretie zmluvy na diaľku, a návrh zmluvy môže banka prijať alebo odmietnuť do 28.11.2017. Z potvrdenia o uzatvorení zmluvy zo dňa 14.11.2017 vyhotoveného pôvodným veriteľom a adresovaného žalovanému vyplýva, že pôvodný veriteľ návrh na uzavretie zmluvy akceptoval za podmienok: výška úveru 4.000,- eur, úroková sadzba 10,90 % ročne - po poskytnutí zľavy vo výške 9,40 %, výška splátky 59,74 eur, počet splátok 96, celková čiastka spojená s úverom: 5.733,01 eur. Výzvou zo dňa 30.1.2020 (na čl. 96) právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že ku dňu 30.10.2020 je v omeškaní so splácaním pohľadávky vo výške 927,46 eur, žiadal dlžnú sumu uhradiť najneskôr do 15 dní od doručenia výzvy a zároveň žalovaného upozornil, že ak dlžnú sumu neuhradí v lehote, banka je oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky. Oznámením o vyhlásení splatnosti zo dňa 3.3.2020 (čl. 27) pôvodný veriteľ oznámil žalovanému, že pre porušenie zmluvy vyhlasuje ku dňu 2.3.2020 mimoriadnu splatnosť úveru a sumu 4.289,94 eur žiadal uhradiť do 15 dní (doručenka – uloženie zásielky dňa 10.3.2020 na čl. 28). Výzvou zo dňa 4.5.2020 pôvodný veriteľ vyzval žalovaného na úhradu sumy vo výške 4.351,34 eur. Zmluvou o postúpení pohľadávok č. 0744/2020/CE zo dňa 12.10.2020 postupca prejavil vôľu postúpiť žalobcovi pohľadávku vyplývajúcu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere voči žalovanému, ktorá bola špecifikovaná v prílohe zmluvy (na čl. 20), z ktorej vyplýva výška pohľadávky 4.477,93 eur (z toho istina 3.526,26 eur, počet dní omeškania 918, dátum poslednej úhrady 19.6.2020 vo výške 163,70 eur). Listom zo dňa 20.10.2020 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému postúpenie pohľadávky - spotrebiteľského úveru na Čokoľvek – Spotrebný úver predávaný na diaľku č. 5137829680 na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 0744/2020/CE uzatvorenej dňa 12.10.2020, ktorou banka postúpila pohľadávku s príslušenstvom na žalobcu.

12. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

13. Súd prvej inštancie vyhodnotil právny vzťah medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným za spotrebiteľský, keďže citoval ust. § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka, § 9 ods. 2 písm. d), e), g) až i), l), p), § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch, ako aj § 2 písm. a), b) bod 7 zákona č. 266/2005 Z. z.

14. Odvolací súd zotrúva na svojich záveroch v odsekoch 30 a 31 uznesenia č. k. 10CoCsp/45/2022-234 zo dňa 31.3.2023, na ktoré odkázal aj súd prvej inštancie (odsek 30 odôvodnenia napadnutého rozsudku), s dôrazom na to, že predmetná zmluva bola uzatvorená prostredníctvom internetu (internetbanking), preto na právny vzťah žalobcu a žalovaného sa vzťahuje zákon o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku (zákon č. 266/2005 Z. z.). Posudzovaný právny vzťah medzi stranami založený Zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. 5137829680 zo dňa 14.11.2017 je zároveň od svojho vzniku právnym vzťahom založený spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho tiež podľa príslušných ustanovení zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch ako Občianskeho zákonníka (§ 52 a nasl.). Pričom z obsahu zmluvy vyplýva, že medzi účastníkmi nevznikla dohoda o jej obligatórnych náležitostiach (výška splátky, RPMN, celková čiastka spojená s úverom), čo spôsobuje podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch, že úver je bezúročný a bez poplatkov.

15. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

16. Podľa § 37 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

17. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

18. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

19. Podľa § 524 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

20. Podľa § 525 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia. Nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

21. Podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu 87ac) ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. 87ad) Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

22. Podľa § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu 18b) na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

23. V prejednávanej veci súd prvej inštancie dôvodne pristúpil najprv k posudzovaniu aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Jednou z prvých otázok, ktoré rieši súd v civilnom sporovom konaní, je otázka, či ten, kto podal žalobu, je v spore aktívne legitimovaný. Vecnou legitímáciou sa rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, v rámci ktorého je jedna zo strán sporu nositeľkou určitého hmotnoprávneho oprávnenia (je aktívne legitimovaná) a na druhej strane sporu spočíva určitá hmotnoprávna povinnosť (je pasívne legitimovaná). Nedostatok vecnej legitímácie (aktívnej alebo pasívnej) vedie vždy k zamietnutiu žaloby meritórnym rozhodnutím. Otázku, kto je v tom-ktorom prípade aktívne a pasívne vecne legitimovaný, musí súd riešiť vždy skôr než pristúpi k riešeniu otázky existencie alebo neexistencie

nároku. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiadna zo strán sporu nenamieta.

24. Vecná legitímácia vyplýva z hmotného práva a má ju ten, kto je podľa hmotného práva nositeľom uplatneného práva alebo povinnosti. Aktívnu vecnú legitímáciu sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva žalobcovi ním uplatnené právo, resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej existencie tvrdeného práva na strane žalobcu alebo pasívnej existencie tvrdenej povinnosti na strane žalovaného, je imanentnou súčasťou súdneho konania (viď rozsudok NS SR sp. zn. 2Cdo/205/2009).

25. V danom prípade žalobca žiada od žalovaného zaplatiť pohľadávku, ktorej pôvodným veriteľom bola banka, ktorá svoju pohľadávku voči žalovanému ako spotrebiteľovi (vzniknutú zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorý zosplatnila) bez jeho súhlasu postúpila na žalobcu, t. j. na nebankový subjekt.

26. Postup súdu prvej inštancie, v rámci ktorého preveroval, či banka bola oprávnená vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru, bol správny a zároveň nevyhnutný pre ustálenie konečného záveru, či zmluva o postúpení pohľadávky je platná a či je žalobca v konaní aktívne vecne legitimovaný. V preskúvanej veci súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na právnom názore, že žalobca v konaní nie je aktívne vecne legitimovaný z dôvodu, že zmluva o postúpení pohľadávky je neplatná, nakoľko banka nebola oprávnená vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru, pretože dojednanie o možnosti banky ju vyhlásiť je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a teda neplatnou (lebo je formulované príliš široko a neprímerane sa odchyľuje od zákona) a zároveň vyhlásenie predčasnej splatnosti je pre neurčitosť (neuvedenie splátky, pre omeškanie ktorej došlo k tomuto vyhláseniu) neplatné.

27. V priebehu prvoinštančného konania sa okresný súd venoval zosplatneniu úveru. Vysvetlil, že v danom prípade nedošlo k platnému zosplatneniu úveru v zmysle § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka právnym predchodcom žalobcu (ku dňu 2.3.2020) a teda nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky, došlo k postúpeniu nesplatennej pohľadávky v rozpore s § 92 ods. 8 zákona o bankách, teda žalobca nemá aktívnu vecnú legitímáciu v danej veci. Podľa odvolacieho súdu napriek uvedenému prvoinštančný súd však bližšie nezohľadnil obsah dôkazov, konkrétne výzvou podľa § 53 ods. 9, ale ani právnym úkonom vyplývajúcim z ust. § 565 Občianskeho zákonníka. V zásade tento právny úkon, a to výzva a následne zosplatnenie úveru sú úkony, pri ktorých sa predpokladá ich platnosť a výklad týchto úkonov sa aplikuje v prospech ich platnosti. Ako to vyplýva z pripojených listín, výzvou zo dňa 30.1.2020 na zaplatenie podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že ku dňu 30.10.2020 je v omeškaní so splácaním pohľadávky vo výške 927,46 eur, žiadal dlžnú sumu uhradiť najneskôr do 15 dní od doručenia výzvy a je v nej konštatované, že bude vyhlásená mimoriadna splatnosť pohľadávky. Z obsahu tohto podania nie je jednoznačne zistiteľné pre ktorú splátku mieni právny predchodca žalobcu postupovať podľa § 565 Občianskeho zákonníka a vyhlásiť úver za predčasne splatný. Z obsahu oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 3.3.2020 vyplýva, že listina bola vyhotovená dňa 3.3.2020, ku dňu 2.3.2020 nastáva podľa rozhodnutia právneho predchodcu žalobcu mimoriadna splatnosť celého úveru a žiada vrátiť celú dlžnú sumu vo výške 4.289,94 eur. Z obsahu tejto listiny ide o písomný jednostranný prejav veriteľa voči dlžníkovi. Z listiny však nevyplýva, pre ktorú splátku dochádza k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru podľa § 565 Občianskeho zákonníka.

28. Vo vzťahu k plneniu zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, je ustanovenie § 565 OZ o strate výhody splátok modifikované ustanovením § 53 ods. 9 OZ, podľa ktorého ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. V citovanom ustanovení § 53 ods. 9 OZ sa spresňujú (a aj sprísnujú) podmienky zosplatnenia záväzkov zo spotrebiteľských zmlúv (akou je v zmysle ust. § 52 ods. 1 OZ aj predmetná zmluva o úvere) a podľa tejto úpravy dodávateľ môže uplatniť právo vyplývajúce z ust. § 565 OZ, t. j. žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky zo strany spotrebiteľa. Toto právo možno uplatniť iba za podmienky, že spotrebiteľ bol naň upozornený aspoň v lehote 15 dní.

29. Presné špecifikovanie splátky, s ktorou je dlžník v omeškaní a pre nezaplatenie ktorej plánuje veriteľ pristúpiť k zosplateniu úveru vo výzve pred zosplatením, má pre spotrebiteľa veľký význam, pretože zaplatením tejto splátky (a žiadnej inej) v stanovenej lehote odvráti spotrebiteľ zosplatenie úveru. Zo žiadneho zákonného ustanovenia nevyplýva, že v prípade neoznačenia tejto splátky veriteľom, je spotrebiteľ povinný sám si vyvodiť, resp. vypočítať, pre nezaplatenie ktorej splátky chce alebo môže veriteľ úver zosplatiť, najmä ak je spotrebiteľ v omeškaní s väčším počtom splátok a ak mu bolo zasielaných viac výziev na zaplatenie (ako v tu prejednávanom prípade).

30. Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 5Cdo/197/2022 zo dňa 26.6.2024 uviedol, že: „Identifikácia splátky je potrebná z dôvodu identifikácie prvého dňa plynutia premlčacej doby, ale i pre potrebu vedomosti dlžníka o tom, zaplatením akej sumy zabráni zosplateniu úveru (porovnaj rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/149/2021). Je to podstatná informácia najmä v situáciách, pokiaľ predtým došlo k čiastočnému plneniu a dlžná suma sa mohla kumulatívne tvoriť aj dlhšie, pričom ale neboli naplnené podmienky, kedy by mohol byť úver zosplatený celý. Ak veriteľ oznámi iba dlžnú sumu s upozornením na možnosť zosplatenia celého úveru, môže byť spotrebiteľ pomýlený a v dôsledku informačnej asymetrie môže byť poškodený.“

31. Omeškaná splátka teda musí byť presne označená nielen vo výzvach na zaplatenie dlžnej sumy pred zosplatením, ale aj v samotnom vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, v opačnom prípade nie je možné overiť dodržanie zákonných lehôt a postupu, ktorý mal predchádzať vyhláseniu predčasnej splatnosti celého úveru podľa § 53 ods. 9 a § 565 OZ. Ak vyhlásenie o predčasnej splatnosti úveru takýto údaj neobsahuje, jedná sa o právny úkon neurčitý.

32. S ohľadom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že keďže výzva pred zosplatením (rovnako ani predčasné zosplatenie pohľadávky) právnym predchodcom ako dodávateľom neobsahuje jednoznačné, jasné a určité nezameniteľné skutkové a právne odôvodnenie tak, aby spotrebiteľ, teda aj žalovaný, týmto úkonom porozumel a skutkový dej mal nezameniteľný, k platnému zosplateniu úveru podľa § 39 Občianskeho zákonníka nedošlo, pretože podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu, alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom. Hmotnoprávne úkony právneho predchodcu žalobcu svojim obsahom odporujú zákonu, a to § 53 ods. 9 a § 565 pre absenciu nezameniteľného uvedenia splátky, pre ktorú žalobca pristupuje k mimoriadnej splatnosti úveru a okolnosti za akých k tomu došlo, preto zároveň takýto nejednoznačný (neurčitý) právny úkon v zmysle § 37 Občianskeho zákonníka nemôže mať žiadne právne následky, keďže neobsahuje konkretizáciu splátky, pre ktorú prichádza zosplatenie. S ohľadom na uvedené neobstojí námietka žalobcu, že zo strany veriteľa nedošlo k porušeniu žiadnej zákonnej povinnosti, ani nesúhlas so záverom, že by uplatnenie práva podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka malo byť neplatným právnym úkonom.

33. K uvedenému v odseku 32 odvolací súd uvádza, že mu je známe, že v rozhodovacej praxi súdov nebol jednotný názor na to, či neuvedenie tejto splátky spôsobuje neurčitosť právneho úkonu predčasného zosplatenia a následne jeho neplatnosť, alebo nie. Napr. Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/2/2023 zo dňa 25.1.2024 ustálil, že „v prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný, a to v súlade s ustanovením § 565 Občianskeho zákonníka a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, pre platný právny úkon zosplatenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby v tomto zosplatení presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne zosplatil celý dlh.“ Aj v rozhodnutí sp. zn. 6Cdo/15/2023 z 25.9.2024 Najvyšší súd SR dospel k záveru, že: „V prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný, a to v súlade s ustanovením § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, pre platný právny úkon zosplatenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby v tomto zosplatení presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne zosplatil celý dlh.“ Obdobný názor vyjadril Najvyšší súd SR aj v rozhodnutiach sp. zn. 5Cdo/188/2023 z 31.7.2024 a 5Cdo/197/2022 zo dňa 26.6.2024.

34. Uvedená nejednotnosť bola vyriešená kolégiom Najvyššieho súdu SR, ktoré rozhodnutím č. 21 prijalo z Uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13. februára 2025 sp. zn. 6Cdo/152/2022 právnu vetu (ktorá bude publikovaná v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR) v znení: Bez konkretizácie splátky, pre ktorú prichádza zosplatenie, nie je možné spoľahlivo určiť, či k uplatneniu práva došlo za splnenia preň zákonom určených podmienok (uplynutia oboch lehôt podľa § 53 ods. 9

Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31. októbra 2024). Právny úkon nekonkretizujúci splátku preto je nedostatočne určitý, sankcionovaný neplatosťou (podľa § 37 ods. 1 OZ).“

35. Pre úplnosť odvolací súd poukazuje na odsek 12 odôvodnenia citovaného uznesenia, v ktorom Najvyšší súd SR uviedol: „Vo vzťahu k prvému z uvádzaných aspektov (a k prvej trojici otázok z dovolania, ktoré boli v skutočnosti otázkou jedinou a ktorých/-ej/ podstatou s výnimkou naviazania na jednotlivé úkony v procese zosplatňovania úveru je, či žiadosť o jednorazové splatenie a/alebo upozornenie musí obsahovať aj identifikáciu splátky, pre omeškanie s ktorou má dôjsť k strate zodpovedajúcej výhody) totiž platí, že ak právo veriteľa žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky môže zmluvný partner spotrebiteľa využiť najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky (kde inak špeciálna úprava z ustanovenia § 53 ods. 9 OZ spôsobuje v drvivej väčšine prípadov vrátane všetkých dojednaní o splátkach s mesačnou a kratšou frekvenciou nepoužiteľnosť všeobecnej úpravy z § 565 vety druhej OZ o možnosti použitia práva veriteľom najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky) a takému využitiu má (musí) predchádzať upozornenie spotrebiteľa na uplatnenie práva v lehote nie kratšej ako 15 dní; bez konkretizácie splátky, pre ktorú prichádza zosplatenie, nie je možné spoľahlivo určiť, či k uplatneniu práva došlo za splnenia preň zákonom určených podmienok (uplynutia oboch v zákone ustanovených lehôt). Na právny úkon nekonkretizujúci splátku preto je dôvod nazerať ako na úkon zákon obchádzajúci (nakoľko napriek nezakotveniu výslovnej zákonnej požiadavky na takúto náležitosť jej absencia spôsobuje nedodržanie účelu úpravy, ktorým je možnosť overenia si splnenia požiadaviek slúžiacich zvýšenej ochrane spotrebiteľa) a i nedostatočne určitý, v oboch prípadoch sankcionovaný neplatosťou (či už podľa § 39 alebo § 37 ods. 1 OZ).“.

36. Odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie konštatuje, že pokiaľ nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru zákonným spôsobom, pohľadávka veriteľa nie je postupiteľná, nakoľko tomu bráni ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch). Ak určitá pohľadávka nie je postupiteľná, potom je postúpenie svojim obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a je neplatné podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka, a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj voči dlžníkovi.

37. V zmysle § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu, alebo dohode s dlžníkom. Pre klientov banky v § 92 ods. 8 zákona o bankách sú ustanovené ďalšie špeciálne podmienky, ktoré musia byť splnené pre platné postúpenie pohľadávky banky na nebankový subjekt bez súhlasu klienta banky. Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách je špeciálnou právnou úpravou k všeobecnej právnej úprave postúpenia v Občianskom zákonníku, ktorá má v zmysle zásady *lex specialis derogat lege generali* prednosť pred ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Ako vyplýva z § 92 ods. 8 zákona o bankách, súčasne sa na postúpenie bankovej pohľadávky uplatňujú pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon o spotrebiteľských úveroch. Podľa § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase postúpenia pohľadávky, práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Predpokladom nadobudnutia práv žalobcu k pohľadávke banky voči žalovanému v celom jej rozsahu ako bola vymedzená v zmluve o postúpení, t. j. pred termínom jej zmluvnej konečnej splatnosti, bolo teda riadne zosplatenie záväzku v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka za podmienok vyplývajúcich z § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a § 92 ods. 8 zákona o bankách v spojení s § 17 zákona o spotrebiteľských úveroch.

38. Postúpená pohľadávka v tu prejednávanvej veci bola pohľadávkou zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, avšak v čase jej postúpenia (12.10.2020) na žalobcu nebol spotrebiteľský úver po konečnom termíne splatnosti (15.11.2025) ani sa pohľadávka nestala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. S poukazom na uvedené odvolací súd má zhodne ako aj súd prvej inštancie za to, že skutočnosť, že predmetný úver nebol platne zosplatený vylučuje platné postúpenie pohľadávky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere veriteľom, ktorý je bankou, na nebankový subjekt, bez súhlasu

dlužníka, pre nesplnenie podmienok podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách (v spojení s § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch). V prípade nesplnenia podmienok podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt ide o postúpenie v rozpore so zákonom (zákon o bankách), kedy postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka je zakázané a takýto právny úkon je neplatný v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Teda odvolací súd sa nestotožnil s námietkou žalobcu, že bolo preukázané, že zo strany postupcu žalobcu nedošlo k porušeniu ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách ani § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch.

39. Námietka žalobcu, že je aktívne vecne legitimovaný v konaní, keď úver bol zosplatnený v súlade so zákonom a následne bola platne postúpená splatná pohľadávka na žalobcu, a teda ak okresný súd dospel k opaku, tak vec nesprávne právne posúdil a nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, podľa odvolacieho súdu neobstojí, keďže zmluva o postúpení pohľadávky je neplatná pre rozpor so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka) a žalobca sa nestal postupníkom predmetnej pohľadávky. Správnym bol potom aj záver súdu prvej inštancie, že vzhľadom na neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky nenadobudol žalobca predmetnú pohľadávku, preto nie je aktívne vecne legitimovaný v predmetnom spore, z ktorého dôvodu súd prvej inštancie správne žalobu zamietol.

40. Vo vzťahu k odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP, odvolací súd konštatuje, že v štandardnom sporovom konaní zodpovednosť za obsahové vymedzenie odvolania v plnej miere zaťažuje odvolateľa (v prejednávacom spore pôvodného žalobcu). Odvolací súd nemôže v sporovom/kontradiktórnom konaní nahrádzať nevyhnutnú procesnú aktivitu odvolateľa a formulovať namiesto neho odvolacie dôvody, resp. preskúmavať rozhodnutie na základe iných, než stranou v odvolaní vznesených konkrétnych námietok. Odvolanie musí byť niektorou (prípadne viacerými) z uvedených väd odôvodnené (§ 363 CSP), čo znamená, že nestačí formálne citovať v zákone uvedený dôvod, ale je potrebné ho identifikovať, t. j. v akom konkrétnom pochybení (vade, skutočnosti) odvolateľ vidí naplnenie odvolacieho dôvodu. Súd je viazaný využitými odvolacími dôvodmi, a to nielen nominálne, ale aj ak ide o odvolateľom použitú odvolaciu argumentáciu (konkrétne pochybenia, vytýkané súdu prvej inštancie v rámci daného odvolacieho dôvodu). Keďže žalobca označil odvolací dôvod len všeobecne, bez uvedenia odvolacích argumentov a vytknutia konkrétnych pochybení súdu prvej inštancie, preto v tejto časti odvolania absentovalo jeho obsahové vymedzenie, čo vylučovalo možnosť ich prieskumu odvolacím súdom.

41. Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzal do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

42. Za odňatie možnosti konať pred súdom v žiadnom prípade nemožno považovať to, že súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv, či požiadaviek strany, ktorá je nespokojná s právnymi závermi, tým nemohlo dôjsť k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý súdny proces. Do práva na spravodlivý proces totiž nepatrí právo účastníka konania (strany), aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania (strana) pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04).

43. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Preto na ostatnú odvolaciu argumentáciu žalobcu predovšetkým smerujúcu k záveru o nedostatku aktívnej vecnej legitimácii žalobcu, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

44. Odvolací súd riadiaci sa vyššie uvedenými úvahami a osvojujúci si aj dôvody súdu prvej inštancie preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP z dôvodu jeho vecnej

správnosti potvrdil (keď nezistil naplnenie dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, h/ CSP), čo sa týkalo aj vecne správneho rozhodnutia o náhrade trov (prvoinštančného i predchádzajúceho odvolacieho) konania (nenapadnutého osobitnou odvolacou argumentáciou), keď odvolací súd nevidel v predmetnej veci dôvody hodné osobitného zreteľa, odôvodňujúce aplikáciu ust. § 257 CSP.

45. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

46. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

47. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

48. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

49. O nároku na náhradu trov tohto odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že procesne plne úspešnému žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania v plnom rozsahu, a to z dôvodu, že strana, ktorá mala plný úspech vo veci (žalovaný), má nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov proti strane, ktorá vo veci úspech nemala (žalobca).

50. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).